

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS (ES) 2020/2184 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
GERIAMOJO VANDENS ĮSTATYMO NR. IX-433 PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO ATITIKTIES LENTELĖ**

2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/2184 dėl žmoniems vartoti skirto vandens kokybės (nauja redakcija)	Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymo Nr. IX-433 pakeitimo įstatymo projektas	Direktyvos perkėlimo (įgyvendinimo) lygis
<p>1 straipsnis Tikslai</p> <p>2. Šios direktyvos tikslai – apsaugoti žmonių sveikatą nuo neigiamo poveikio, kylančio dėl bet kokio žmoniems vartoti skirto vandens užterštumo, užtikrinant, kad tas vanduo būtų sveikas ir švarus, ir pagerinti prieigą prie žmoniems vartoti skirto vandens.</p>	<p>1 straipsnis Įstatymo paskirtis</p> <p>2. Įstatymo tikslas – nustatyti reikalavimus, kad būtų apsaugota žmonių sveikata nuo neigiamo poveikio, kylančio dėl geriamojo vandens užterštumo, ir kad geriamasis vanduo būtų saugus ir kokybiškas.</p>	<p>Dalinis</p>
<p>2 straipsnis Terminų apibrėžtys</p> <p>Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:</p> <p>1. Žmoniems vartoti skirtas vanduo:</p> <p>a) bet koks gamtinis ar paruoštas vanduo, skirtas gerti, virti, ruošti maistui ar naudoti kitoms namų ūkio reikmėms tiek viešose, tiek privačiose patalpose, neatsižvelgiant į jo kilmę ir į tai, ar jis tiekiamas iš skirstomojo tinklo, autocisternos, buteliais ar kitomis talpyklomis, įskaitant šaltinio vandenį;</p> <p>b) bet koks vanduo, kuris maisto tvarkyme naudojamas žmoniems vartoti skirtiems produktams ar medžiagoms gaminti, perdirbti, konservuoti arba tiekti rinkai.</p> <p>7. Pavojus – biologinė, cheminė, fizinė arba radiologinė medžiaga, esanti vandenyje, arba kitas vandens būklės aspektas, galintis pakenkti žmonių sveikatai.</p>	<p>2 straipsnis Pagrindinės Įstatymo sąvokos</p> <p>2. Geriamasis vanduo – neparuoštas ar paruoštas vanduo, įskaitant šaltinio vandenį, skirtas gerti, virti, ruošti maistui ar naudoti kitoms buities reikmėms tiek viešose, tiek privačiose patalpose, neatsižvelgiant į jo kilmę ir į tai, ar jis tiekiamas iš skirstomojo tinklo, cisternos, buteliais ar kita tara, taip pat bet koks vanduo, naudojamas maisto tvarkymo versle žmoniems vartoti skirtiems produktams ar medžiagoms gaminti, perdirbti, konservuoti arba tiekti rinkai.</p> <p>7. Pavojus žmonių sveikatai – biologinių, cheminių, fizinių arba radioaktyviųjų medžiagų buvimas geriamajame vandenyje arba kitas vandens būklės aspektas, galintis pakenkti žmonių sveikatai.</p>	<p>Dalinis</p>
<p>3 straipsnis</p>	<p>1 straipsnis</p>	<p>Dalinis</p>

<p>Išimtyys</p> <p>1. Ši direktyva netaikoma:</p> <p>a) natūraliam mineraliniam vandeniui, kurį tokiu pripažino atsakinga institucija, kaip nurodyta Direktyvoje 2009/54/EB, arba</p> <p>b) vandeniui, kuris yra vaistas, kaip tai suprantama Direktyvoje 2001/83/EB.</p> <p>5. Valstybės narės gali netaikyti šios direktyvos maisto tvarkymo subjektams, kiek tai susiję su konkrečiams maisto tvarkymo tikslams naudojamu vandeniu, jei kompetentingos nacionalinės institucijos yra įsitikinusios, kad tokio vandens kokybė negali turėti poveikio galutinių maisto produktų saugai, ir jei tų maisto tvarkymo subjektų vandens tiekimo sistemos tenkina atitinkamus reikalavimus, visų pirma laikantis pavojaus analizės procedūrų ir svarbiųjų valdymo taškų principų bei taisomųjų veiksmų pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus maisto srityje.</p>	<p>Išstatymo paskirtis</p> <p>3. Šis įstatymas netaikomas:</p> <p>1) natūraliam mineraliniam vandeniui, pripažintam teisės aktų nustatyta tvarka;</p> <p>2) vandeniui, kuris yra vaistas (vaistinis preparatas), kaip jį apibrėžia Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymas.</p> <p>3) maisto tvarkymo subjektams, individualiai apsirūpinantiems geriamuoju vandeniu, kiek tai susiję su konkrečiams maisto tvarkymo tikslams naudojamu vandeniu, jei Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba laiko, kad laikantis tų maisto tvarkymo subjektų rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų sistemoje nustatytų principų ir taisomųjų veiksmų, tokio vandens sauga ir kokybė negali turėti poveikio galutinių maisto produktų saugai;</p>	
<p>4 straipsnis</p> <p>Bendrosios pareigos</p> <p>1. Nedarant poveikio valstybių narių pareigoms pagal kitas Sąjungos teisės nuostatas, jos imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad žmonėms vartoti skirtas vanduo būtų sveikas ir švarus. Taikant minimaliuosius šios direktyvos reikalavimus, žmonėms vartoti skirtas vanduo yra sveikas ir švarus, jei tenkinami visi šie reikalavimai:</p> <p>a) tame vandenyje nėra jokių mikroorganizmų, parazitų ir bet kokių medžiagų, kurių kiekis arba koncentracijos keltų potencialų pavojų žmonių sveikatai;</p> <p>b) tas vanduo atitinka I priedo A, B ir D dalyse nustatytus</p>	<p>3 straipsnis</p> <p>Pagrindiniai geriamojo vandens saugos ir kokybės priežiūros reikalavimai</p> <p>1. Geriamasis vanduo laikomas saugiu, kai:</p> <p>1) jame nėra mikroorganizmų, parazitų ir medžiagų, savo kiekiais ar koncentracijomis galinčių kelti pavojų žmonių sveikatai;</p> <p>2) jis atitinka sveikatos apsaugos ministro nustatytus mikrobiologinius, cheminius ir pastatų vidaus vandentiekinių sistemų rizikos vertinimui svarbius rodiklius;</p> <p>3) pagal šio įstatymo 4 straipsnį vykdoma geriamojo vandens stebėseną;</p> <p>4) pagal aplinkos ir sveikatos apsaugos ministrų nustatytus reikalavimus vykdomas rizikos vertinimas ir valdymas;</p> <p>5) kai jam išgauti, ruošti, laikyti ir tiekti yra naudojamos medžiagos ir gaminiai, atitinkantys įstatymo 7 straipsnyje ir kituose jį saugą ir</p>	<p>Dalinis</p>

<p>minimaliuosius reikalavimus;</p> <p>(c) valstybės narės ėmėsi visų kitų priemonių, būtinų, kad būtų laikomasi 5–14 straipsnių.</p> <p>2. Valstybės narės užtikrina, kad priemonės, kurių imamasi šiai direktyvai įgyvendinti, būtų pagrįstos atsargumo principu ir kad dėl jų jokiais aplinkybėmis nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nepablogėtų esama žmonėms vartoti skirto vandens kokybė ir nepadidėtų vandens, iš kurio gaminamas žmonėms vartoti skirtas vanduo, tarša.</p>	<p>kokybę reguliuojančiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus;</p> <p>6) vykdomi šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai.</p> <p>15. Visi veiksmai, skirti geriamojo vandens saugai užtikrinti, turi būti pagrįsti atsargumo principu ir kad dėl jų jokiais aplinkybėmis nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nepablogėtų esama geriamojo vandens sauga ar kokybė ir nepadidėtų vandens, iš kurio ruošiamas geriamasis vanduo, tarša.</p>	
<p>5 straipsnis</p> <p>Kokybės standartai</p> <p>3. Valstybė narė nustato papildomų, į I priedą neįtrauktų, parametrų vertes, jei to reikia žmonių sveikatos apsaugos jos nacionalinėje teritorijoje arba tos teritorijos dalyje tikslais. Nustatytosios vertės turi atitikti bent 4 straipsnio 1 dalies a punkto reikalavimus.</p>	<p>8 straipsnis</p> <p>Valstybės institucijų kompetencija geriamojo vandens saugos ir kokybės reguliavimo srityje</p> <p>1. Sveikatos apsaugos ministras:</p> <p>3) nustato papildomų, Europos Sąjungos teisės aktuose nenustatytų, geriamojo vandens rodiklių ribines vertes, taikomas Lietuvos Respublikoje ar tam tikroje jos teritorijoje tiekėjų tiekiamam geriamajam vandeniui, jei oficialūs rizikos vertinimo duomenys rodo, kad tai yra reikalinga visuomenės sveikatai apsaugoti.</p>	<p>Dalinis</p>
<p>6 straipsnis</p> <p>Atitikties vieta</p> <p>1. I priedo A ir B dalyse išvardytų parametrų atveju vanduo turi atitikti parametrų vertes, nustatytas pagal 5 straipsnį, šiose vietose:</p> <p>a) kai žmonėms vartoti skirtas vanduo tiekiamas iš skirstomojo tinklo – toje vietoje, kur vanduo pradeda bėgti iš patalpose arba objektuose esančių čiaupų, kurie paprastai naudojami žmonėms vartoti skirtam vandeniui;</p> <p>b) kai žmonėms vartoti skirtas vanduo tiekiamas iš cisternos – toje vietoje, kur vanduo pradeda bėgti iš cisternos;</p> <p>c) kai žmonėms vartoti skirtas vanduo išpilstomas į butelius ar kitas talpyklas – toje vietoje, kur jis išpilstomas į butelius ar</p>	<p>2 straipsnis</p> <p>Pagrindinės įstatymo sąvokos</p> <p>1. Atitikties vieta – vieta, kurioje geriamasis vanduo turi atitikti teisės aktuose nustatytus rodiklius ir kurioje:</p> <p>1) geriamasis vanduo pradeda tekėti iš patalpose arba objektuose esančių čiaupų, kurie paprastai naudojami geriamajam vandeniui, kai geriamasis vanduo tiekiamas iš skirstomojo tinklo;</p> <p>2) geriamasis vanduo išteka iš cisternos, kai geriamasis vanduo tiekiamas iš cisternos;</p> <p>3) geriamasis vanduo išpilstomas į butelius ar kitą tarą, kai geriamasis vanduo išpilstomas į butelius ar kitą tarą;</p>	<p>Dalinis</p>

<p>kitas talpyklas;</p> <p>d) kai žmonėms vartoti skirtas vanduo naudojamas maisto tvarkymui – toje vietoje, kurioje vanduo naudojamas tam tvarkymui vykdyti.</p>	<p>4) geriamąjį vandenį maisto tvarkymo subjektas naudoja maistui tvarkyti.</p>	
<p>11 straipsnis</p> <p>Minimalieji higienos reikalavimai, taikomi medžiagoms, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu</p> <p>1. 4 straipsnio tikslais valstybės narės užtikrina, kad medžiagos, kurias numatoma naudoti naujuose arba, jei atliekami remonto ar rekonstrukcijos darbai – esamuose žmonėms vartoti skirtu vandens gavybos, ruošimo, laikymo ar paskirstymo įrenginiuose, ir kurios liečiasi su tokiu vandeniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nekenktų žmonių sveikatos apsaugai, kaip numatyta šioje direktyvoje; b) nedarytų neigiamo poveikio vandens spalvai, kvapui ar skoniui; c) nedidintų vandens mikrobinės taršos; d) neišplautų į vandenį teršalų daugiau nei būtina atsižvelgiant į numatytą medžiagos paskirtį. 	<p>7 straipsnis</p> <p>Reikalavimai medžiagoms ir gaminiams, besiliečiantiems su geriamuoju vandeniu</p> <p>1. Medžiagos, kurias numatoma naudoti naujuose arba, jei atliekami remonto ar rekonstrukcijos darbai, esamuose geriamojo vandens gavybos, ruošimo, laikymo ar paskirstymo įrenginiuose ir kurios liečiasi su geriamuoju vandeniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) nei tiesiogiai, nei netiesiogiai neturi kelti pavojaus žmonių sveikatai; 2) neturi daryti neigiamo poveikio geriamojo vandens spalvai, kvapui ar skoniui; 3) neturi skatinti mikroorganizmų augimo; 4) neturi į vandenį išplauti daugiau teršalų, nei būtina atsižvelgiant į numatytą medžiagos paskirtį. 	<p>Dalinis</p>
<p>7. Valstybės narės laiko, kad gaminiai, patvirtinti pagal 2 dalyje numatytus konkrečius minimaliuosius higienos reikalavimus, atitinka 1 dalyje nustatytus reikalavimus.</p> <p>Valstybės narės užtikrina, kad šios direktyvos tikslais pateikti į rinką būtų galima tik tokius su žmonėms vartoti skirtu vandeniu besiliečiančius gaminius, kuriuose naudojamos pagal šią direktyvą patvirtintos galutinės medžiagos.</p> <p>Į šio straipsnio taikymo sritį patenkantiems gaminiams taikomas Reglamentas (ES) 2019/1020.</p>	<p>2. Gaminiams, pagamintiems iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų medžiagų, kuriuos numatoma naudoti naujuose arba, jei atliekami remonto ar rekonstrukcijos darbai, esamuose geriamojo vandens gavybos, ruošimo, laikymo ar paskirstymo įrenginiuose, taikomas 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr.</p>	<p>Dalinis, 1 ir 2 pastraipos bus įgyvendintos, kai Europos Komisija priims įgyvendinimo teisės aktus</p>

<p>12 straipsnis</p> <p>Minimalieji reikalavimai, taikomi vandens ruošimo cheminėms medžiagoms ir filtravimo priemonėms, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu</p> <p>1. 4 straipsnio tikslais valstybės narės užtikrina, kad vandens valymo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nekenktų žmonių sveikatos apsaugai, kaip numatyta šioje direktyvoje; b) nedarytų neigiamo poveikio vandens spalvai, kvapui ar skoniui; c) netyčia nepadidintų vandens mikrobinės taršos; d) neužterštų vandens daugiau nei būtina atsižvelgiant į numatytą paskirtį. <p>3. Pagal šio straipsnio 1 dalį, nedarant poveikio Reglamentui (ES) Nr. 528/2012 ir taikant atitinkamus Europos standartus dėl konkrečių vandens ruošimo cheminių medžiagų ar filtravimo priemonių, valstybės narės užtikrina, kad būtų vertinamas vandens ruošimo cheminių medžiagų ar filtravimo priemonių grynumas ir užtikrinama tokių cheminių medžiagų bei filtravimo priemonių kokybė.</p>	<p>765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011.</p> <p>7 straipsnis</p> <p>Reikalavimai medžiagoms ir gaminiais, besiliečiantiems su geriamuoju vandeniu</p> <p>3. Besiliečiančios su geriamuoju vandeniu Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamos ir naudojami geriamajam vandeniui ruošti skirtos cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės (toliau – geriamojo vandens ruošimo gaminiai) turi atitikti šiuos reikalavimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) nei tiesiogiai, nei netiesiogiai neturi kelti pavojaus žmonių sveikatai; 2) neturi daryti neigiamo poveikio geriamojo vandens spalvai, kvapui ar skoniui; 3) negali atsitiktinai skatinti mikroorganizmų augimo; 4) negali užteršti geriamojo vandens daugiau nei būtina atsižvelgiant į numatytą paskirtį. <p>4. Asmenys, Lietuvos Respublikos rinkai tiekiantys ar naudojantys geriamojo vandens ruošimo gaminius, užtikrina, kad jie atitiktų šio straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus ir Europos standartus reguliuojančius jų grynumą ir kokybę.</p> <p>5. Nepažeidžiant šio straipsnio 3 dalies nuostatų, biocidiniai produktai, skirti geriamajam vandeniui dezinfekuoti, turi atitikti 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo su visais pakeitimais V priedo 5 produktų tipo produktų, naudojamų geriamajam vandeniui dezinfekuoti, nuostatas, taip pat visas kitas taikomas Europos Sąjungos ar nacionalinių teisės aktų, reglamentuojančių biocidinius produktus, nuostatas.</p> <p>6. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba prižiūri, ar rinkai tiekiami šio straipsnio 2 dalyje nurodyti gaminiai ir šio straipsnio 3 dalyje nurodyti geriamojo vandens ruošimo gaminiai, skirti liestis su geriamuoju vandeniu, išskyrus biocidinius produktus, atitinka ne maisto produktų saugą, kokybę, ženklinimą nustatančių teisės aktų reikalavimus.</p>	<p>Dalinis</p>
--	--	----------------

<p>13 straipsnis</p> <p>Stebėseną</p> <p>1. Valstybės narės imasi visų priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad būtų vykdoma reguliari žmonių vartoti skirtas vandens kokybės stebėseną pagal šį straipsnį ir II priedo A ir B dalis, siekiant patikrinti, ar vartotojams tiekiamas vanduo atitinka šios direktyvos reikalavimus, visų pirma parametrų vertes, nustatytas pagal 5 straipsnį. Žmonių vartoti skirtas vandens mėginiai imami taip, kad juose atsispindėtų to vandens kokybė visų metų eigoje.</p>	<p>4 straipsnis</p> <p>Geriamojo vandens stebėseną</p> <p>1. Tiekėjai vykdo tiekiamo geriamojo vandens stebėseną pagal sveikatos apsaugos ministro nustatytus reikalavimus.</p>	<p>Dalinis</p>
<p>14 straipsnis</p> <p>Taisomieji veiksmai ir vartojimo apribojimai</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad bet koks parametrų verčių, nustatytų pagal 5 straipsnį, nesilaikymas būtų nedelsiant iširtas siekiant nustatyti jo priežastį.</p> <p>2. Jei, nepaisant to, kad buvo imtasi priemonių 4 straipsnio 1 dalyje nustatytoms pareigoms vykdyti, žmonėms vartoti skirtas vanduo neatitinka pagal 5 straipsnį nustatytų parametrų verčių, atitinkama valstybė narė, nedarant poveikio 6 straipsnio 2 daliai, užtikrina, kad kuo greičiau būtų imtasi būtinų taisomųjų veiksmų to vandens kokybei atkurti, ir teikia pirmenybę minėtų veiksmų vykdymo užtikrinimui, atsižvelgdama, inter alia, į tai, kiek buvo viršytos atitinkamos parametrų vertės, ir į susijusį potencialų pavojų žmonių sveikatai.</p> <p>3. Neatsižvelgiant į tai, ar buvo nesilaikyta parametrų verčių, ar ne, valstybės narės užtikrina, kad būtų uždrausta tiekti žmonėms vartoti skirtą vandenį, kuris kelia potencialų pavojų žmonių</p>	<p>3 straipsnis</p> <p>Pagrindiniai geriamojo vandens saugos ir kokybės priežiūros reikalavimai</p> <p>3. Tiekėjai, nustatę ar gavę informaciją iš Tarnybos, kad jų tiekiamas geriamasis vanduo neatitinka pagal įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktus sveikatos apsaugos ministro nustatytų rodiklių ribinių verčių, išskyrus indikatorinius rodiklius, nedelsdami iširtia neatitiktis priežastis, imasi taisomųjų veiksmų joms pašalinti ir apie neatitiktis, jų priežastis ir taisomuosius veiksmus, kurių ėmėsi, informuoja Tarnybą.</p> <p>5. Tiekėjai, gavę iš Tarnybos pranešimą, kad jų tiekiamas geriamasis vanduo kelia pavojų žmonių sveikatai ir kad yra priimtas sprendimas sustabdyti, uždrausti tokio vandens tiekimą ar apriboti tokio vandens vartojimą, nedelsdami imasi taisomųjų veiksmų, būtinų žmonių sveikatai apsaugoti:</p> <p>1) vykdo visas būtinas priemones, skirtas geriamojo vandens saugai ir kokybei atkurti;</p> <p>4. Tarnyba nustačiusi, kad geriamasis vanduo kelia pavojų žmonių sveikatai, privalo:</p>	<p>Dalinis</p>

<p>sveikatai, arba būtų apribotas tokio vandens vartojimas, ir kad būtų imtasi visų kitų taisomųjų veiksmų, būtinų žmonių sveikatai apsaugoti.</p> <p>Valstybės narės I priedo A ir B dalyse nustatytų parametru verčių minimaliųjų reikalavimų nesilaikymą laiko potencialiu pavojumi žmonių sveikatai, išskyrus atvejus, kai, kompetentingos institucijos nuomone, neatitiktis parametro vertei yra nereikšminga.</p> <p>4. 2 ir 3 dalyse aprašytais atvejais, jei laikoma, kad neatitiktis parametru vertėms kelia potencialų pavojų žmonių sveikatai, valstybės narės kuo skubiau imasi visų šių priemonių:</p> <p>a) visiems susijusiems vartotojams praneša apie potencialų pavojų žmonių sveikatai ir jo priežastį, apie parametro vertės viršijimą ir taisomuosius veiksmus, kurių imtasi, įskaitant naudojimo draudimą ar ribojimą arba kitus veiksmus;</p> <p>b) vartotojams teikia ir reguliariai atnaujinama būtinas rekomendacijas dėl vandens vartojimo ir naudojimo sąlygų, visų pirma atsižvelgdamos į gyventojų grupes, galinčias patirti didesnę su vandeniu susijusią riziką, ir</p>	<p>1) sustabdyti, uždrausti tokio vandens tiekimą ar apriboti tokio vandens vartojimą;</p> <p>2) apie geriamojo vandens tiekimo sustabdymą, uždraudimą ar vartojimo apribojimą informuoti Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Centras), savivaldybės vykdomąją instituciją;</p> <p>3) nurodyti tiekėjams imtis šio straipsnio 5 dalyje nurodytų taisomųjų veiksmų, būtinų žmonių sveikatai apsaugoti;</p> <p>4) kontroliuoti, kaip tiekėjai vykdo priemones geriamojo vandens saugai atkurti.</p> <p>2. Sveikatos apsaugos ministro nustatytų geriamojo vandens mikrobiologinių ir cheminių rodiklių ribinių verčių (toliau – rodiklių ribinės vertės) viršijimas laikomas pavojumi žmonių sveikatai, išskyrus atvejus, kai Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – Tarnyba) laiko rodiklių ribinių verčių viršijimą nereikšmingu.</p> <p>5. Tiekėjai, gavę iš Tarnybos pranešimą, kad jų tiekiamas geriamasis vanduo kelia pavojų žmonių sveikatai ir kad yra priimtas sprendimas sustabdyti, uždrausti tokio vandens tiekimą ar apriboti tokio vandens vartojimą, nedelsdami imasi taisomųjų veiksmų, būtinų žmonių sveikatai apsaugoti:</p> <p>1) vykdo visas būtinas priemones, skirtas geriamojo vandens saugai ir kokybei atkurti;</p> <p>2) nedelsdami, bet ne vėliau kaip per 8 valandas nuo pranešimo iš Tarnybos gavimo, elektroninėmis informavimo priemonėmis ar telefonu (toliau – informavimo priemonės) praneša vartotojams ir (arba) abonentams apie tiekiamo geriamojo vandens pavojų žmonių sveikatai, jo priežastis, rodiklių ribinių verčių viršijimus, geriamojo vandens tiekimo sustabdymą, uždraudimą ar vartojimo apribojimą, alternatyvų tiekimą ir apie vykdomus taisomuosius veiksmus;</p> <p>3) suderinę su Tarnyba, informavimo priemonėmis teikia ir reguliariai atnaujinama būtinas rekomendacijas vartotojams ir (arba) abonentams dėl geriamojo vandens vartojimo ir naudojimo sąlygų, visų pirma atsižvelgdami į gyventojų grupes, galinčias patirti didesnę su geriamuoju vandeniu susijusią riziką.</p>	
---	---	--

<p>c) kai tik nustatoma, kad nebeliko potencialaus pavojaus žmonių sveikatai, apie tai informuoja vartotojus ir praneša jiems, kad paslauga vėl teikiama įprastai.</p> <p>5. Kompetentingos institucijos arba kitos atitinkamos įstaigos nusprendžia, kokių veiksmų turi būti imamasi pagal 3 dalį, atsižvelgdamos į tai, kokią riziką žmonių sveikatai sukeltų vandens tiekimo pertrūkiai arba žmonėms vartoti skirto vandens naudojimo apribojimas.</p>	<p>6. Tarnyba, nustačiusi, kad nebėra pavojaus žmonių sveikatai, panaikina sprendimą dėl geriamojo vandens tiekimo sustabdymo, uždraudimo arba vartojimo apribojimo ir apie tai praneša tiekėjams.</p> <p>7. Tiekėjai, gavę iš Tarnybos šio straipsnio 6 dalyje nurodytą pranešimą, informavimo priemonėmis praneša vartotojams ir (arba) abonentams, kad nebėra pavojaus žmonių sveikatai ir kad geriamojo vandens tiekimo paslauga vėl teikiama įprastai.</p> <p>4. Tarnyba nustačiusi, kad geriamasis vanduo kelia pavojų žmonių sveikatai, privalo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sustabdyti, uždrausti tokio vandens tiekimą ar apriboti tokio vandens vartojimą; 2) apie geriamojo vandens tiekimo sustabdymą, uždraudimą ar vartojimo apribojimą informuoti Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Centras), savivaldybės vykdomąją instituciją; 3) nurodyti tiekėjams imtis šio straipsnio 5 dalyje nurodytų taisomųjų veiksmų, būtinų žmonių sveikatai apsaugoti; 4) kontroliuoti, kaip tiekėjai vykdo priemones geriamojo vandens saugai atkurti. 	
<p>15 straipsnis Nukrypti leidžiančios nuostatos</p> <p>1. Tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis valstybės narės gali numatyti nuostatas, leidžiančias nukrypti nuo I priedo B dalyje išdėstytų arba pagal 5 straipsnio 3 dalį nustatytų parametrų verčių iki didžiausios valstybių narių nustatytinos vertės su sąlyga, kad tokios nukrypti leidžiančios nuostatos nekels potencialaus pavojaus žmonių sveikatai ir jei atitinkamoje teritorijoje žmonėms vartoti skirtas vanduo negali būti tiekiamas jokiais kitais priimtinais būdais. Nukrypti leidžiančios nuostatos taikomos tik kai:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) nustatomas naujas žmonėms vartoti skirto vandens gavybai skirtas vandens baseinas; b) žmonėms vartoti skirto vandens gavybos vietai skirtame 	<p>5 straipsnis Išlygų taikymas</p> <p>1. Centras leidžia taikyti išlygą, pagal kurią nurodytomis sąlygomis ribotą laikotarpį tam tikroje geriamojo vandens tiekimo objekto teritorijoje ar jos dalyje leidžiama viešai tiekti geriamąjį vandenį, kuris neatitinka vieno ar kelių cheminių arba, vadovaujantis įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 3 punktu, sveikatos apsaugos ministro nustatytų papildomų rodiklių (toliau – išlygos taikymo rodikliai) ribinių verčių, jeigu toje teritorijoje saugus geriamasis vanduo negali būti tiekiamas jokiais kitais priimtinais būdais ir šis išlygos taikymas nekels pavojaus žmonių sveikatai. Centras nustato didžiausią leidžiamą išlygos taikymo rodiklio vertę. Pirmą kartą išlyga taikoma tik esant bent vienai iš šių sąlygų:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nustatomas naujas geriamojo vandens gavybai skirtas vandens baseinas; 	Visiškas

<p>vandens baseine nustatomas naujas taršos šaltinis, arba kai ieškoma naujų parametrų, arba nustatomi nauji parametrai, arba</p> <p>c) egzistuojančiame žmonėms vartoti skirto vandens gavybos vietai skirtame vandens baseine susidaro nenumatyta ir išimtinė situacija, dėl kurios galėtų būti laikinai šiek tiek viršijamos parametrų vertės.</p> <p>Pirmoje pastraipoje nurodytos nukrypti leidžiančios nuostatos taikomos kuo trumpesnę laikotarpį, ir jų taikymo trukmė neturi viršyti trejų metų.</p> <p>Besibaigiant nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo laikotarpiui valstybės narės atlieka patikrinimą, siekdamas nustatyti, ar padaryta pakankama pažanga.</p> <p>Išskirtinėmis aplinkybėmis valstybė narė gali leisti taikyti antrą nukrypti leidžiančią nuostatą pirmos pastraipos a ir b punktų atžvilgiu. Jei valstybė narė ketina leisti taikyti tokią antrą nukrypti leidžiančią nuostatą, ji perduoda Komisijai patikrinimo išvadas ir nurodo savo sprendimo dėl antros nukrypti leidžiančios nuostatos motyvus. Tokios antros nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo trukmė negali viršyti trejų metų.</p> <p>2. Bet kurioje nukrypti leidžiančioje nuostatoje pagal 1 dalį turi būti nurodyta:</p> <p>a) nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo motyvai;</p> <p>b) konkretus parametras, atitinkami ankstesnės stebėsenos rezultatai ir pagal nukrypti leidžiančią nuostatą leistina didžiausia parametro vertė;</p> <p>c) geografinė teritorija, kasdien tiekiamo vandens kiekis, susiję gyventojai ir poveikio bet kuriam atitinkamam maisto tvarkymo subjektui tikimybė;</p> <p>d) tinkamas stebėsenos planas prireikus numatant dažnesnį stebėsenos vykdymą;</p> <p>e) būtinų taisomųjų veiksmų plano santrauka, įskaitant darbų</p>	<p>2) geriamojo vandens gavybos vietai skirtame vandens baseine nustatomas naujas taršos šaltinis arba kai tiriami ar nustatomi nauji geriamojo vandens rodikliai ir (arba) jų ribinės vertės;</p> <p>3) esamame geriamojo vandens gavybos vietai skirtame vandens baseine susidaro nenumatyta ir išimtinė situacija, dėl kurios laikinai viršijamos išlygos taikymo rodiklių ribinės vertės.</p> <p>3. Išlyga taikoma kuo trumpesnę laikotarpį atsižvelgiant į tiekėjo siūlomą išlygos taikymo laikotarpio trukmę, kuri turi būti pagrįsta taisomųjų veiksmų tvarkaraščiu. Išlygos taikymo trukmė neturi viršyti 3 metų.</p> <p>11. Tiekėjai, gavę leidimą taikyti išlygą, privalo sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka:</p> <p>2) informuoti Centrą apie priemonių vykdymo pažangą.</p> <p>4. Išlyga gali būti taikoma antrą kartą tik esant aplinkybėms, kurių negalima numatyti ar kontroliuoti, ir tik jeigu tenkinamos šio straipsnio 1 dalies 1 ar 2 punktuose nurodytos sąlygos.</p> <p>7. Centras, priėmęs sprendimą leisti antrą kartą taikyti išlygą, perduoda Europos Komisijai vertinimo išvadas, nurodydamas savo sprendimo motyvus.</p> <p>8. Antrą kartą taikomos išlygos trukmė negali viršyti 3 metų.</p> <p>6. Centras, gavęs šio straipsnio 2 ir 5 dalyse nurodytus prašymus ir dokumentus, vadovaudamasis sveikatos apsaugos ministro patvirtintu išlygų taikymo tvarkos aprašu ne ilgiau kaip per 30 darbo dienų priima sprendimus leisti arba atsisakyti leisti taikyti išlygas. Dėl svarbių priežasčių, kai priimti sprendimams leisti arba atsisakyti taikyti išlygą reikia atlikti epidemiologinių tyrimų duomenų analizę, sprendimų priėmimo terminas gali būti pailgintas ne daugiau kaip 10 darbo dienų. Sprendime leisti taikyti išlygą nurodoma išlygos taikymo motyvai, konkretus rodiklis, atitinkami ankstesnės stebėsenos rezultatai ir didžiausi leidžiama išlygos taikymo rodiklio vertė, geografinė teritorija, kasdien tiekiamo geriamojo vandens kiekis,</p>	
--	--	--

tvarkaraštį, išlaidų sąmatą ir nuostatas, kurias reikia peržiūrėti, ir

f) nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo trukmė.

3. Jei kompetentingos institucijos mano, kad neatitiktis parametro vertei yra nereikšminga, ir jei veiksmų, kurių buvo imtasi pagal 14 straipsnio 2 dalį, pakanka tai problemai pašalinti per 30 dienų, nukrypti leidžiančioje nuostatoje nebūtina nurodyti šio straipsnio 2 dalyje numatytos informacijos.

Tuo atveju kompetentingos institucijos arba kitos atitinkamos įstaigos nukrypti leidžiančioje nuostatoje nustato tik didžiausią leistiną tam tikro parametro vertę ir laikotarpį, skiriamą problemai pašalinti.

4. Jei kurios nors vandens, tiekiamo iš tam tikros vandens tiekimo sistemos, parametrų verčių per paskutiniuosius 12 mėnesių buvo nesilaikoma iš viso daugiau kaip 30 dienų, pasinaudoti 3 dalies nuostatomis nebegalima.

5. Valstybė narė, kuri leido taikyti šiame straipsnyje numatytą nukrypti leidžiančią nuostatą, užtikrina, kad gyventojai, kuriems tokia nukrypti leidžianti nuostata turi įtakos, būtų nedelsiant ir tinkamai informuojami apie tą nukrypti leidžiančią nuostatą ir ją reglamentuojančias sąlygas. Be to, valstybė narė prireikus užtikrina, kad būtų teikiamos rekomendacijos konkrečioms gyventojų grupėms, kurioms tos nukrypti leidžiančios nuostatos taikymas galėtų kelti konkrečią riziką.

Pirmoje pastraipoje nurodytos pareigos netaikomos 3 dalyje aprašytomis aplinkybėmis, nebent kompetentingos institucijos nuspręstų kitaip.

susiję gyventojai ir poveikio bet kuriam atitinkamam maisto tvarkymo subjektui tikimybė, tinkamas stebėsenos planas prireikus numatant dažnesnį stebėsenos vykdymą, būtinų taisomųjų veiksmų plano santrauka, įskaitant darbų tvarkaraštį, išlaidų sąmatą ir nuostatas, kurias reikia peržiūrėti, ir nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo trukmė.

12. Kai Centras konstatuoja, kad išlygos taikymo rodiklių ribinių verčių viršijimas yra nereikšmingas ir taisomųjų veiksmų, kurių ėmėsi tiekėjai, pakanka susidariusiai padėčiai ištaisyti per 30 dienų, Centras leidžia taikyti trumpalaikę išlygą, nurodydamas tik didžiausią leistiną rodiklio ribinę vertę ir laikotarpį, kuris reikalingas rodiklio ribinei vertei atkurti bei, vadovaudamasis sveikatos apsaugos ministro patvirtintu išlygų taikymo tvarkos aprašu nurodo tiekėjams taikyti šio straipsnio 11 dalies 1 punkto nuostatas.

13. Jeigu per pastaruosius 12 mėnesių geriamojo vandens, tiekiamo tam tikroje geriamojo vandens tiekimo objekto teritorijoje, bet kurio geriamojo vandens rodiklio ribinės vertės buvo nesilaikoma iš viso daugiau kaip 30 dienų, šio straipsnio 12 dalies nuostatos netaikomos.

11. Tiekėjai, gavę leidimą taikyti išlygą, privalo sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka:

1) informuoti vartotojus ir (arba) abonentus apie geriamojo vandens tiekimą taikant išlygą ir jos taikymo sąlygas ir prireikus teikti rekomendacijas konkrečioms gyventojų grupėms, kurioms išlygos taikymas gali kelti konkrečią riziką.

12. Kai Centras konstatuoja, kad išlygos taikymo rodiklių ribinių verčių viršijimas yra nereikšmingas ir taisomųjų veiksmų, kurių ėmėsi tiekėjai, pakanka susidariusiai padėčiai ištaisyti per 30 dienų, Centras leidžia taikyti trumpalaikę išlygą, nurodydamas tik didžiausią leistiną

<p>6. Šis straipsnis netaikomas į butelius ar kitas talpyklas išpilstytam žmonėms vartoti skirtam vandeniui.</p>	<p>rodiklio ribinę vertę ir laikotarpį, kuris reikalingas rodiklio ribinei vertei atkurti bei, vadovaudamasis sveikatos apsaugos ministro patvirtintu išlygų taikymo tvarkos aprašu nurodo tiekėjams taikyti šio straipsnio 11 dalies 1 punkto nuostatas.</p> <p>14. Išlygos netaikomos į butelius ar kitą tarą išpilstytam geriamajam vandeniui.</p>	
<p>18 straipsnis Informacija apie įgyvendinimo stebėseną</p> <p>1. Nedarant poveikio direktyvoms 2003/4/EB ir 2007/2/EB, valstybės narės, padedant EAA:</p> <p>e) parengia, o vėliau – kasmet atnaujinama duomenų rinkinį, kuriame pateikiama informacija apie visas nukrypti leidžiančias nuostatas, kurias leista taikyti pagal 15 straipsnio 1 dalį, įskaitant 15 straipsnio 2 dalyje numatytą informaciją.</p> <p>2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodyti duomenų rinkiniai būtų prieinami Komisijai, EAA ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centrui.</p>	<p>5 straipsnis Išlygų taikymas</p> <p>15. Centras parengia ir kasmet atnaujinama duomenų rinkinį apie visus suteiktus leidimus taikyti išlygas, taip pat užtikrina, kad rinkinių duomenys būtų prieinami visuomenei, Europos Komisijai, Europos aplinkos agentūrai ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centrui.</p>	Dalinis
<p>23 straipsnis Sankcijos</p> <p>Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad tos sankcijos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Valstybės narės ne vėliau kaip 2023 m. sausio 12 d. praneša Komisijai apie tas taisykles ir tas priemones, taip pat praneša Komisijai apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.</p>	<p>9 straipsnis. Atsakomybė už įstatymo pažeidimus</p> <p>1. Asmenys, pažeidę įstatymo 3, 4, 5 straipsnių ir 7 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytus reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 45 straipsnio nustatyta tvarka.</p> <p>2. Asmenys, pažeidę įstatymo 7 straipsnio reikalavimus, susijusius su pateikiamų į rinką gaminių, skirtų liestis su geriamuoju vandeniu, sauga, kokybe, ženklinimu, atsako Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo 19 straipsnio nustatyta tvarka.</p>	Dalinis
<p>24 straipsnis Perkėlimas į nacionalinę teisę</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigalioję įstatymai ir kiti</p>	<p>2 straipsnis Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas</p> <p>1. Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja 2023 m. sausio 12 d.</p>	Dalinis

<p>teisės aktai, būtini, kad 1–18 straipsnių, 23 straipsnio ir I–V priedų būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2023 m. sausio 12 d. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.</p> <p>Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvą, kurią panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir minėto teiginio formuluotę nustato valstybės narės.</p>	<p>2. Sveikatos apsaugos ministras iki 2023 m. sausio 11 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.</p> <p>3. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktorius iki 2023 m. sausio 11 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.</p> <p>1 straipsnis.</p> <p>Įstatymo paskirtis</p> <p>4. Įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktu, nurodytu Įstatymo priede.</p> <p>Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymo priedas</p> <p>ĮGYVENDINAMAS EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAS</p> <p>2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/2184 dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (nauja redakcija).“</p>	
<p>26 straipsnis</p> <p>Panaikinimas</p> <p>2. Pagal Direktyvos 98/83/EB 9 straipsnio 1 dalį valstybių narių suteiktos nukrypti leidžiančios nuostatos, kurios vis dar taikomos 2023 m. sausio 12 d., toliau taikomos iki jų termino pabaigos. Jų galiojimas gali būti pratęstas pagal šios direktyvos 15 straipsnį tik tuo atveju, jei nebuvo leista taikyti antros nukrypti leidžiančios nuostatos. Teisė prašyti Komisijos leisti taikyti trečią nukrypti leidžiančią nuostatą pagal Direktyvos 98/83/EB 9 straipsnio 2 dalį tebegalioja antros nukrypti leidžiančios nuostatos, kuri vis dar taikoma 2021 m. sausio 12 d., atžvilgiu.</p>	<p>2 straipsnis.</p> <p>Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas</p> <p>3. Iki šio įstatymo įsigaliojimo suteiktos išlygos, kurios taikomos 2023 m. sausio 12 d., gali būti taikomos iki jų nustatyto termino pabaigos. Šių išlygų taikymo trukmė gali būti pratęsta vadovaujantis šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymo 5 straipsnio 4 dalies nuostatomis tik tuo atveju, jeigu šios išlygos nebuvo taikytos antrą kartą.</p> <p>4. Vadovaujantis iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusio Geriamojo vandens įstatymo 10 straipsnio 3 dalimi, gali būti teikiamas prašymas Europos Komisijai dėl leidimo taikyti tą pačią išlygą trečią kartą, jeigu antrą kartą išlyga buvo taikoma 2021 m. sausio 12 d.</p>	Visiškas